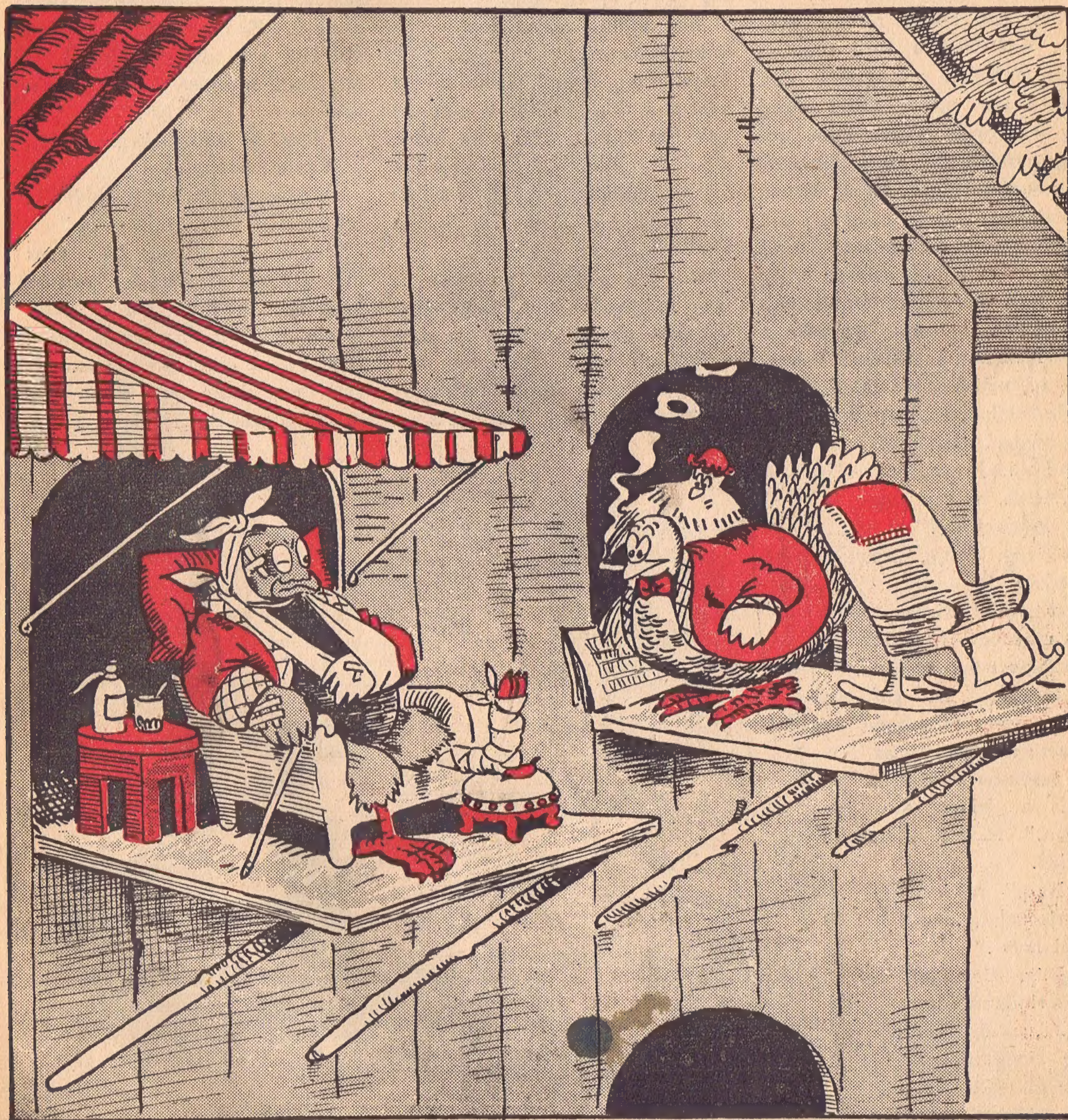
SJORS

BEHOORT BIJ PANORAMA 26 MEI 1938

EEN ZONNEKUUR IN DUIVENLAND

HOE MOEDER EEN LEKKERE BOTERHAM KREEG

OEN het half negen sloeg, keek Rie, die in de huiskamer haar boterham zat te eten, nog gauw even haar geschiedenisboek in.

Nou, dat kende ze nu wel! Bah, wat was 't toch saai zo alleen ontbijten nu moeder ziek was. Vader moest altijd vroeg weg en tante Greet, die, zolang moeder ziek was, voor de huishouding zorgde, kwam net als zij naar school moest. Dat kon ook eigenlijk niet anders, want eerst moest ze oma nog helpen.

't Was wel fijn dat tante elke dag kwam. Je kon altijd pret met haar hebben. Wacht, ze zou vragen of moeder een kopje thee wilde hebben en maar meteen gedag zeggen, want 't was nu al bijna kwart.

„Mams, wilt u nog een kopje thee?"

„Graag, kindje," zei moeder.

Hè, dacht Rie, wat ziet moeder toch bleek. Handig schonk ze een kopje thee in, gaf haar moeder een zoen en zei: „Ik wou maar dat tante Greet kwam, 't is al kwart voor negen." Meteen ging de bel.

„Nou," zei moeder glimlachend, „daar is ze al hoor!"

„Dag, Rie, kom je gauw thuis uit school?"

„Ja, mams, dag," en weg vloog ze, onderwijl tante Greet nog een pakkerd gevend. Nou, ze moest hollen wilde ze op tijd zijn, hoor! O, daar ging Mieke Verhoef gelukkig ook nog. Samen glipten ze nog net op tijd door de grote schooldeur.

Hijgend van 't hollen zat Rie even later in haar bank. Hè, gelukkig dat ze op tijd was.

Wat hadden ze vanmorgen ook weer. Rekenen, aardrijkskunde en lezen. Fijn, lezen! Hield ze dol veel van. Rustig ging de ochtend om, tot 't tijd werd voor lezen. Boekjes werden uitgedeeld en dan zei mijnheer Peters, terwijl hij de klas rondkeek: „Nu heb ik een wedstrijd bedacht."

Hij liep naar de vensterbank, waar op een lange rij de planten stonden, die ze met elkaar verzorgden.

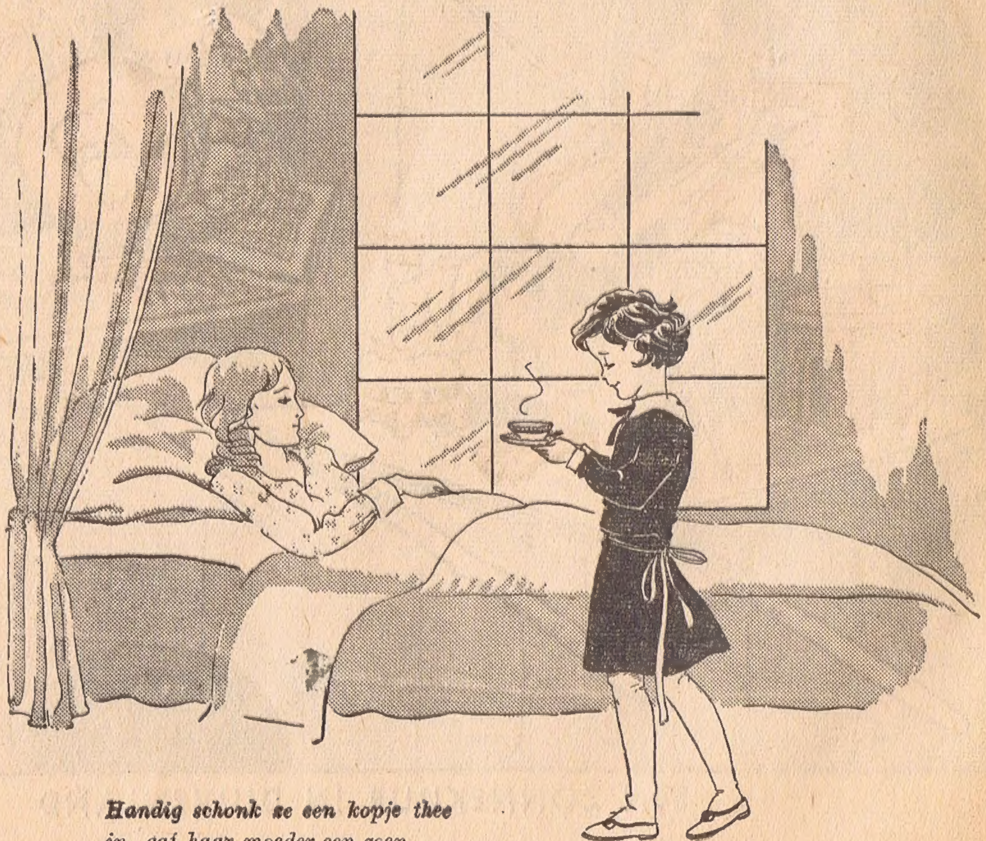
In 't midden stond de aardbeiplant, waar de hele klas trots op was. En aan die plant hing een aardbei, zo groot wel als een kleine tomaat. 'n Prachtvrucht was 't! Toen zei mijnheer Peters, terwijl hij op de vrucht wees:

„Wie 't mooiste en met de minste fouten leest krijgt deze aardbei." Er ging een luid gejuich op. Dat was nog eens leuk! De een na den ander schraapte z'n keel.

„Wim de Bruin, begin maar. 't Vierde verhaal."

De jongensstem klonk duidelijk, tot meester zei: „Wie volgt."

Rie las mee. O, als zij 't eens kon winnen. Ze wist wel dat ze goed las, want ze had er altijd mooie cijfers voor, maar er waren er nog meer die 't goed deden. Ze zou reuze haar best doen. Die prachtige aardbei, je kon er wel

Handig schonk ze een kopje thee in, gaf haar moeder een zoen...

Met schitterende ogen kwam Rie thuis.

twee sneetjes mee bestrijken. Ze zag moeders gezicht al, als ze daar straks met twee heerlijke boterhammen bij haar kwam. Moeder hield zo van aardbeien en de dokter had gezegd dat ze veel vers fruit moest hebben.

Maar Rie wist best, dat 't zo royaal niet meer kon als vroeger, nadat vader zo'n poos zonder werk geweest was.

Gelukkig had hij nu wel weer werk, maar de aardbeien waren nog duur.

Opletten moest ze, anders liet ze haar beurt nog voorbij gaan. Hè, Jan van Aart las reuzenmooi! Nu nog één en dan zij. Wat had ze een warme handen.

Eindelijk meesters stem: „Rie van Veen."

En ze dééd haar best. Ze lette goed op alle leestekens, legde klank in haar stem tot ze weer het „wie volgt" hoorde. Na een kwartier hadden alle jongens en meisjes een beurt gehad.

„Ik zal jullie zelf laten beslissen," zei meester. „Ik heb alle namen opgeschreven en de punten zet ik er achter, wie nu de meeste stemmen heeft, heeft vanzelf ook de aardbei. Opgelet!" Toen begon 't vragen. En telkens werden er één of meerdere vingers opgestoken.

„Eindelijk," zei meester, „we zijn er. Ik zal 't van onder af oplezen. Jan Riemkens, één stem. Greetje van Santen, één stem."

't Was doodstil in de klas. Rie's hart klopte heel erg. Nog steeds haar naam niet. Meesters stem ging maar door. Vijfentwintig maal. Zesentwintig maal. Toen „Rikus Woerdman, zes, Jan van Aart, zeven, en nu de laatste, Rie van Veen, acht stemmen."

„Je hebt 't eerlijk gewonnen, hier is de prijs."

Met een kleur bedankte Rie. Nu had ze 'm toch gewonnen. Fijn, fijn, fijn! Een paar keken er wel wat jaloers naar Rie, maar die merkte 't niet eens. Daar ging de bel.

Twaalf uur!

* * *

Met schitterende ogen kwam Rie thuis. Gauw een apartje met tante Greet en even later ging ze met twee lekkere boterhammen naar moeder.

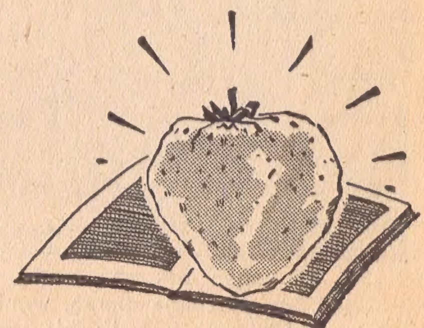
„Maar kind," moeder zette grote ogen op, „hoe kom je aan dat heerlijks?"

„Eerlijk gewonnen, moes." En terwijl tante Greet meeluisterde vertelde Rie 't hele verhaal aan moeder.

„Nou," zei moeder, „'t is een reuzenverrassing, ik had juist zo'n trek in een „frisse" boterham. Maar jullie nemen ook ieder een reepje, hoor!"

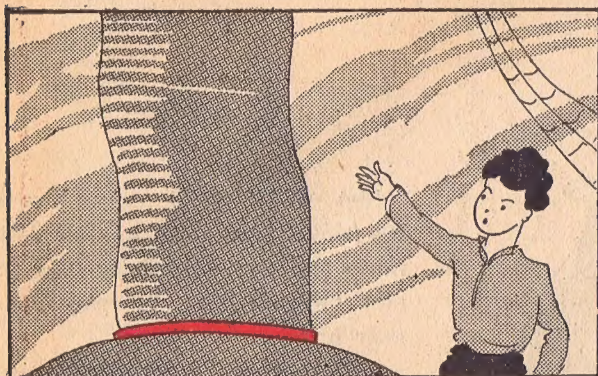
En 't gaf niets of ze tegensputterden, moeder zei ijskoud dat zij 't dan ook niet at, want dat 't haar dan niet smaakte.

Toen konden ze niet meer weigeren, maar zaten geen minuut later mee te smullen van de aardbei, die zo lang de trots van de klas was geweest.

SAN MIN

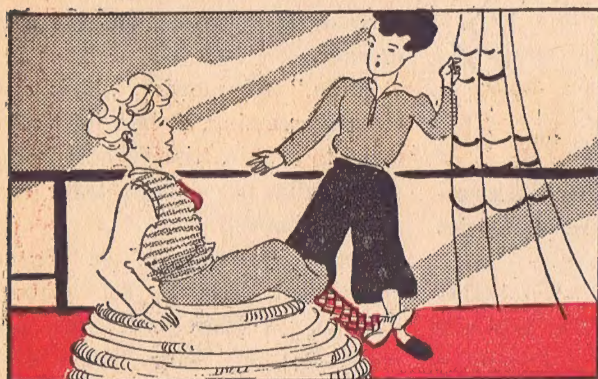
DE STAD ONDER ZEE

31. De kogel had aan vier kanten mooi, helder, onbreekbaar glas. Er zaten een stuk of tien stevige hengsels aan en in het midden een soort spiraalslang, zo dik als Ben's lichaam.

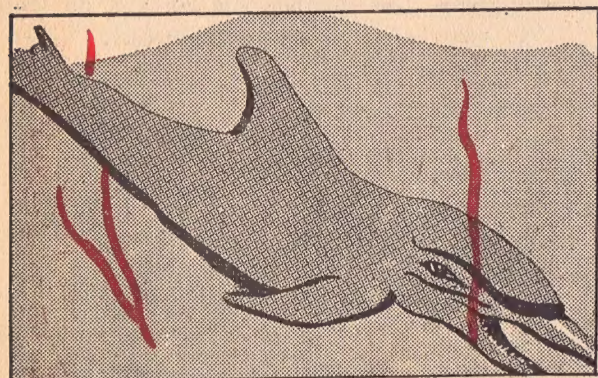
32. „Dat is een wagen die over de bodem van de zee kan rijden," zei Ben. „Maar als een monster die touwen doorbijt, zijn we 'r geweest," zei Frans.

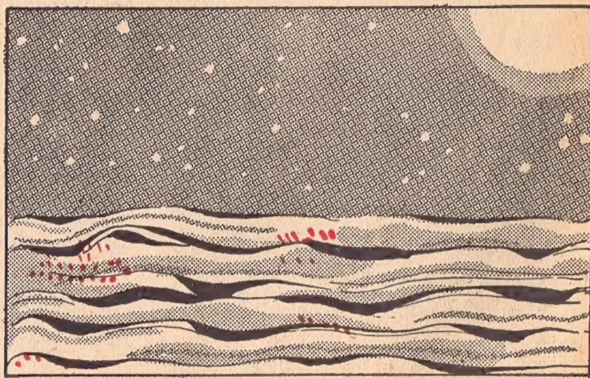
33. „Dan moeten de Mins ons helpen," zei Ben. Er stond een flinke storm en Frans, die al een paar buitelingen had gemaakt, ging op een hoop touwen zitten.

34. Na de storm waren ze aan dek en keken naar de vliegende vissen. „Geboren circus-artisten om door een hoepel te springen," zei Frans. „Dat was nog iets."

35. Ze zagen ook een massa haaien. Frans vond het griezelige dieren, want toen hij net deed of hij over boord wilde springen, schoot er dadelijk een vijftal van die knapen toe.

36. Vooral toen het avond werd was de oppervlakte van de zee wondermooi; ze schitterde of er duizenden lichtjes op dansten. Het was net of de sterren onder de oppervlakte flikkerden.

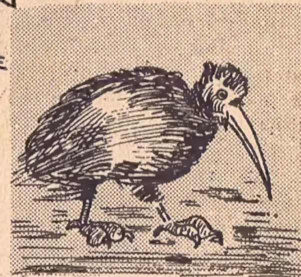

-BESSY- THOMÉ

IS EEN AMERIKAANSE ONTDEKKINGSREIZIGSTER, DIE NA GEHEEL AFRIKA OP HAAR EENTJE TE HEBBEN DOORKRUIST THANS NAAR INDIË IS VERTROKKEN OM ER SCHILDERIJEN TE MAKEN VAN EEN MAHARADJAH, WANNEER HIJ OP GROOT WILD JAAGT. DEZE VROUW, DIE OP REIS IS GEGAAN OM HET VERDRIET TE VERGETEN DAT ZIJ LEED DOOR DE DOOD VAN HAAR MAN, HEEFT TE VEEL AVONTUREN MEEGEMAAKT DAN DAT ZIJ HIER KUNNEN WORDEN VERTELD. HAAR HAREN VERLOOR ZIJ ALS GEVOLG VAN HEVIGE MALARIAKOORTSEN. ZELF HEEFT ZIJ EENS EEN WOEDENDE NEUSHOORN GEDOOD. ZIJ IS ER GETUIGE VAN GEWEEST HOE KANIBALEN MET BEHULP VAN GIFTIGE SLANGEN ELKANDERS MOED BEPROEFEN EN ZO HEEFT ZIJ OP HAAR TOCHT LANGS DE EVENAAR HET ENE AVONTUUR AAN HET ANDERE GESCHAKELD

EEN VOGEL ZONDER VLEUGELS. DE KIWI,

DIE IN AUSTRALIE VOORKOMT HEEFT GEEN VLEUGELS EN GEEN STAART. HIJ HEEFT HAREN, DIE BEZWAARLIJK „VEREN" KUNNEN WORDEN GENOEMD. WAT DIT BEEST WEL HEEFT, DAT ZIJN STEVIGE POTEN MET EXTRA-DIKKE TENEN; MET DIE POTEN KAN DE KIWI HARD LOPEN EN DIE TENEN GEBRUIKT HIJ ALS WAPEN; HIJ KAN ER IEMAND GEDUCHT MEE WONDEN

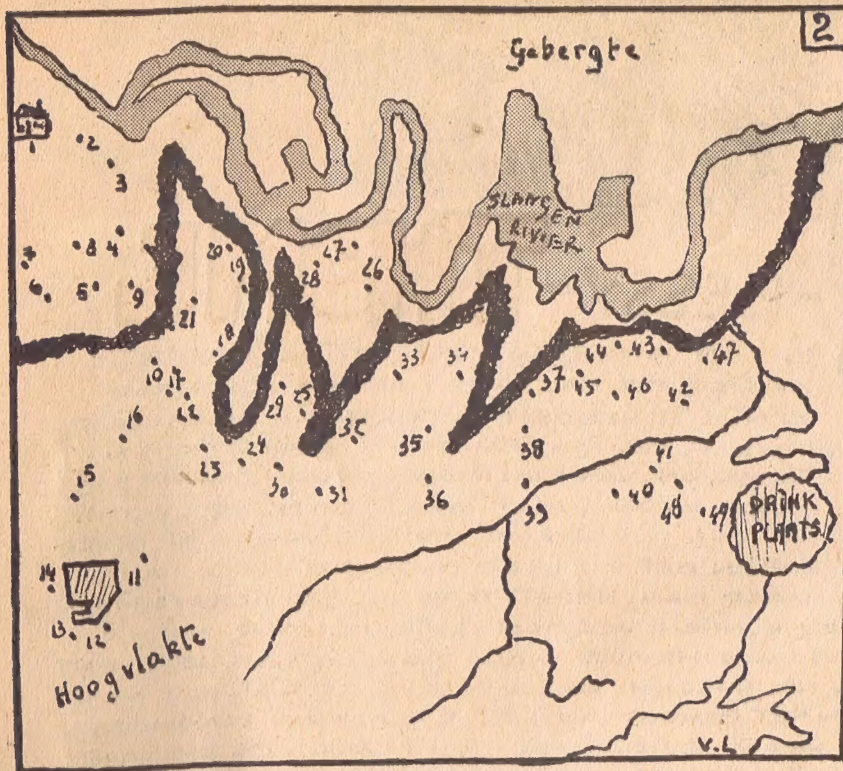

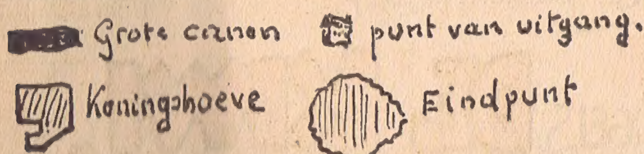
HET RIJWIEL

IS ONTSTAAN UIT EEN LOOPWIEL IN HET MIDDEN DER ACHTTIENDE EEUW; DIT VOERTUIG WAS TWEEWIELIG, GELIJK ONZE FIETS. DIT DIENDE EEN ZEKEREN VON DRAIS, DIE HOUTVESTER WAS, TOT MODEL, TOEN HIJ IN 1817 EEN SOORT FIETS UITVOND. DEZE FIETS IS ECHTER IN VERGETELHEID GERAAKT. OP DE WERELDTENTOONSTELLING VAN 1875 STOND PAS ALS IETS HEEL BIJZONDERS EEN FIETS MET PEDALEN. ER MOEST SEDERT DIEN ECHTER NOG HEEL WAT GEBEUREN VOOR DE FIETS EEN VOERTUIG WERD MET GUMMIBANDEN, KOGELLAGERS, STALEN SPAKEN EN AL DIE DINGEN MEER, DIE VOLGENS ONZE OPVATTING TOT HET WEZEN VAN EEN RIJWIEL BEHOREN.

BONT ALLERLEI

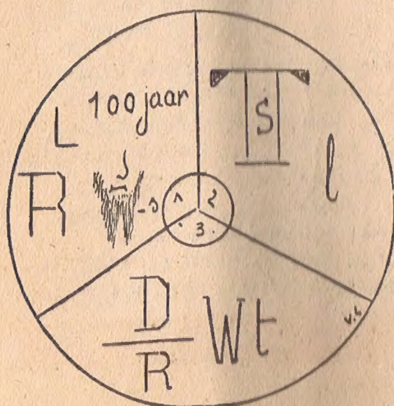

De spoorzoekers

Jullie doen toch allemaal mee met Jan, Jaap en Joep ? Dan maar weer op pad. Jaap was vooruit gegaan om een zeldzaam mooi dier te verschalken. Jan en Joep volgden zijn spoor. Jaap was eerst naar 't zuiden gegaan, doch later teruggekeerd, toen hij op de Koningshoeve vernam, dat het dier naar het oosten was gegaan. Jaap kruiste in 't geheel drie keer de grote canon en drie grote rivieren, voordat hij bij de drinkplaats in het zuidoosten de ...... ontdekte. Hoe was de naam van dit dier ? Jaap heeft zijn spoor aangegeven met genummerde paaltjes en wanneer jullie dat spoor goed volgen, zullen jullie zien dat de afgelegde weg precies de naam van het dier vormt.

Nou maar beginnen !

Drie-woorden-rebus 26

Het eerste dezer drie woorden heeft betrekking op een zangvogel.

Het tweede op iets, dat overblijft, nadat het vuur erop heeft ingewerkt.

En het derde is een groente die veel gebruikt wordt.

Raadseltjes

1. Wie heeft een mond en toch geen gelaat ?
2. Welke worst kan men niet bij een slager krijgen ?
3. We hebben het allemaal gezien, maar zullen het nooit meer terugzien. Wat is dat ?

Oplossingen vorig nummer

STOUT POESJE

KRUISWOORDPUZZLE

Horizontaal:
1. Auto. 4. Biet. 6. Openen. 9. Nagel.

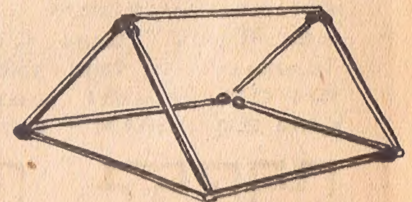
Verticaal:
2. Ton. 3. Opa. 4. bel. 5. in. 7. eg. 8. ne.

DRIE-WOORDEN-REBUS 25

1. Kleermaker (k-(v)leer-ma(an) ker(s).
2. Kruidenier (Kr-ui-den-(p)ier).
3. Slager (S-la-ge-r).

LUCIFERSKUNSTJE

WAAR IS DE PORTIER ?

STRIKVRAGEN

1. Malaria.
2. Moerbei.

HET LEGGEN EN KENNEN VAN KNOPEN

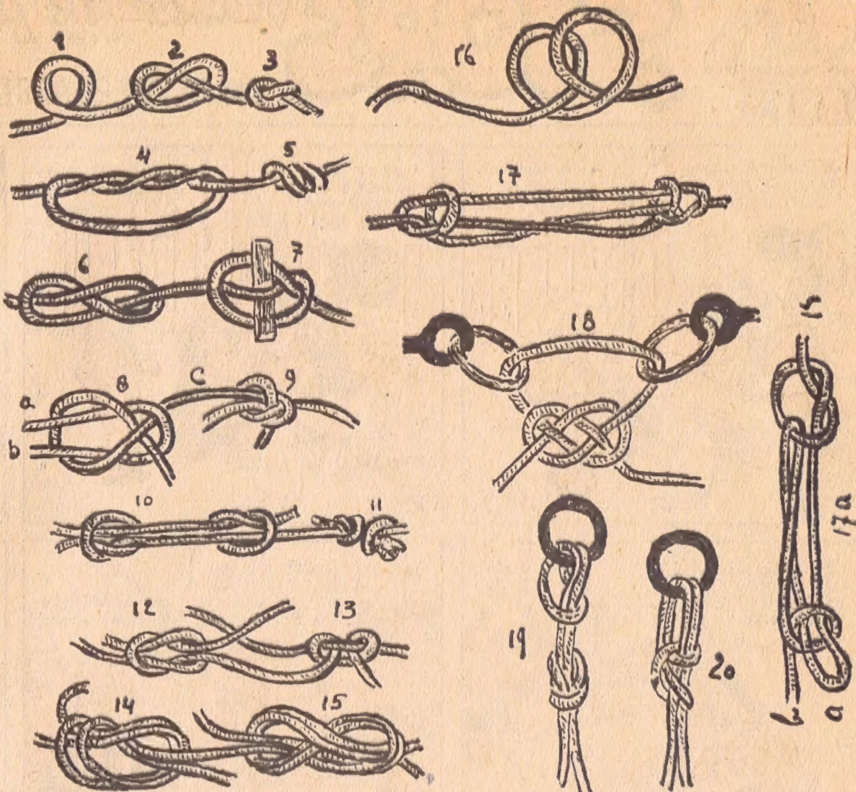
NATUURLIJK heeft iedere jongen 'n stuk touw in zijn zak. En nu het bijna zomer aan 't worden is, wordt er met zo'n stuk touw wel aardig veel omgesprongen. Maar hoe zit het met het leggen van knopen en strikken? We geven hier een flink aantal voorbeelden, die jullie heel wat werk zullen geven, om ze uit het hoofd te leren maken en te.... onthouden. We zullen ons aan een zestal soorten houden.

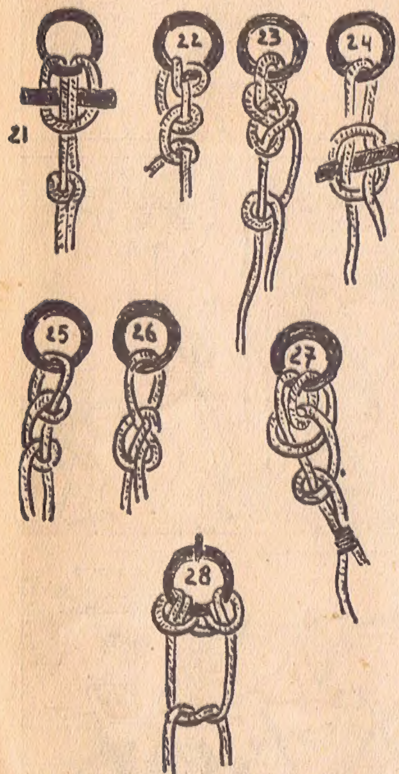
A. Eenvoudige knopen: Het begint met een lus (1). No. 2 is 'n knoop die niet toegehaald is en no. 3 is dat wel.

4 en 5 geven een dubbele knoop, open en toegehaald. Die knoop kun je drie-, vier- en zesvoudig maken, naargelang je het touw drie-, vier- of zesmaal doorhaalt.

No. 6. Een aangelegde knoop. Om hem dicht te trekken, haalt men de twee eindjes aan.

No. 7. De galeiknoop. Het touw wordt door een houtje tegengehouden. Een middel om een touw korter te maken.

B. Verbindingsknopen: No. 8. Open weversknoop.

No. 9 Dezelfde toegehaald. Men noemt hem ook wel draadknoop. Om hem toe te halen moet je beide eindjes a en b vasthouden en aan c trekken.

No. 10 en 11. Engelse of vissersknoop.

No. 12 en 13. Rechte knoop (zeemans- of platte knoop). Met kleine touwen is die knoop nogal stevig, met grote echter niet, tenzij de uiteinden aan de touwen gebonden worden.

No. 14. Verbinding door middel van een eenvoudige knoop.

No. 15. Trekknoop.

C. Banden: No. 16. Vuurwerkersknoop. Een knoop, die niet kan losschieten.

D. Verkortingen: Deze worden gebruikt om de lengte van een touw te verminderen.

No. 17. Verkorting door middel van ringen en lussen. Om deze knoop te leggen, moet een der uiteinden vrij zijn. Verkortingen door middel van een galeistrik (zie no. 7).

No. 17a. Kruishoutverkorting. Te gebruiken, ook wanneer de uiteinden van het touw niet vrij zijn. Alleen stevig, wanneer de lus a bij touw b. met bindgaren is vastgehecht. Wil men dit niet doen, dan moet men de verbinding laten eindigen in een galeiknoop. (No. 7).

E. Aanhechten van ringen: No. 19. Vorm van een leeuwerikskop. No. 20. Leeuwerikskop met dubbele lus. No. 21. Leeuwerikskop om een kluisterhout. Om het touw los te maken, hoeft men alleen maar het houtje weg te nemen. No. 22. Lantaarnknoop. No. 23. Kabeltouw met gekruiste knopen. No. 28. Drievoudige leeuwerikskop.

No. 26. Kabeltouw met doorschietende knoop.

No. 24. Kabeltouw met eenvoudige galeiknoop.

No. 25. Zeemansknoop.

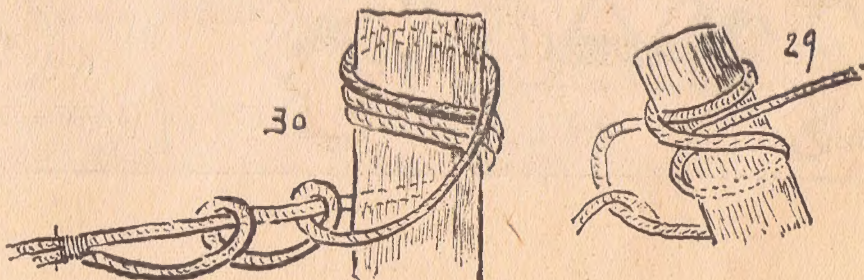
No. 27. Draaispilknoop. Wordt door middel van een bindsel verenigd.

No. 18. Verlengknoop. Dit is een knoop om door twee ringen te ankeren.

F. Ankeren aan palen: No. 29. Schuitevoerders-aanhechting.

No. 30. Aantrekking met een schroefdraai.

No. 29 en 30 dienen om schepen vast te leggen aan de kaai- of rivierpaaltjes.

SJORS VOORZITTER VAN DE REBELLEN-CLUB

EN DE VERRASSING.

